

WK.60.29...3803...2017

Pan Andrzej Jabłoński
Wójt Gminy Bałtów

WYSLANO DNIA:

29.12.2017

L. dz. 3803 Podpis [signature]

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹ przeprowadziła w okresie od 11 września do 31 października 2017 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Bałtów za 2016 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 6 grudnia 2017 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Bałtów.

I. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. Udokumentowanie inwentaryzacji w drodze weryfikacji wg stanu na dzień 31.12.2016 roku gruntów, trudno dostępnych budowli, należności i zobowiązań na Urzędzie, wartości niematerialnych i prawnych, długoterminowych aktywów finansowych, nie pozwala na powiązanie jej wyników z zapisami z ksiąg rachunkowych, albowiem wyniki inwentaryzacji nie wskazują na porównanie danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami, co narusza art. 26 ust. 1 pkt. 3 i art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości².
2. W miesiącach czerwiec-lipiec, październik-grudzień 2016 roku na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” z opóźnieniem ujęto wartość 6 umów w kwocie ogółem 6.192,50 zł, tj. w okresie 1-2 miesięcy po ich zawarciu. Niebieżące ewidencjonowanie zaangażowania wydatków spowodowane było przekazywaniem z opóźnieniem umów do Referatu Finansowego. Nieprawidłowość narusza art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ oraz zasady funkcjonowania konta 998 określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴.

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 561

² Dz. U. z 2017 r. poz. 2342, dalej ustawa o rachunkowości

³ Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm. dalej ustawa o finansach publicznych,

⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 760 z późn. zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku

5852017

II. W zakresie wykonania budżetu:

1. Zaciągnięto zobowiązania finansowe ponad kwoty ustalone w planie finansowym Urzędu na 2016 rok łącznie o kwotę 2.226,95 zł, a mianowicie:
 - w dniu 22 kwietnia 2016 roku zawarto umowę o dzieło na kwotę 300,00 zł, pomimo że na ten dzień w planie finansowym Urzędu nie zaplanowano wydatków w rozdziale 80101 § 4170, tj. na cel wskazany w umowie,
 - w dniu 12 września 2016 roku zawarto umowę zlecenia na kwotę 2.460,00 zł, pomimo że plan wydatków w rozdziale 70005 § 4300 na dzień podpisania umowy wynosił 15.000,00 zł, natomiast wykonanie 14.466,95 zł. Zakres upoważnienia do zaciągania zobowiązań przekroczono o kwotę 1.926,95 zł.Nieprawidłowość narusza art. 261 ustawy o finansach publicznych.
2. Przekroczono wydatki ustalone w planie finansowym Urzędu na 2016 rok na łączną kwotę 3.031,45 zł, a mianowicie:
 - w dziale 600, rozdział 60016 § 4210 na dzień 09.12.2016 roku o kwotę 337,82 zł, zaś na dzień 15.12.2016 roku o kwotę 439,82 zł,
 - w dziale 750, rozdział 75023 § 4700 na dzień 13.10.2016 roku o kwotę 18,97 zł, na dzień 17.10.2016 roku o kwotę 189,88 zł, na dzień 18.10.2016 roku o kwotę 989,88 zł, na dzień 24.10.2016 roku o kwotę 1.055,08 zł.Nieprawidłowość narusza art. 44 ust. 1 pkt 3 i art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

III. W zakresie dochodów budżetu:

1. Na podstawie deklaracji złożonych przez podatnika-przedsiębiorcę o nr karty kontowej 55-31, w okresie od stycznia 2013 roku do października 2014 roku nienależnie opodatkowano budynek o powierzchni użytkowej 510,07 m² według stawki pozostałe budynki, zamiast według stawki przewidzianej dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Na podstawie ekspertyzy technicznej budynku błędnie uznano, że budynek nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej ze względów technicznych. Czasowe niewykorzystywanie budynku do prowadzenia działalności gospodarczej, związane z potrzebą przeprowadzenia prac budowlanych, nie stanowi podstawy do uznania, że budynek nie jest i nie może być w przyszłości wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej ze względów technicznych. Względy techniczne dotyczą braku możliwości wykorzystywania konkretnego przedmiotu opodatkowania do prowadzenia działalności gospodarczej, są okolicznością faktyczną, niezależną od woli przedsiębiorcy oraz muszą mieć charakter obiektywny i trwałe. Nieprawidłowość narusza art. 1a ust. 1 pkt 3, w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁵. Różnica pomiędzy zastosowaną stawką a stawką dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej za w/w okres wynosi 11.590 zł.
2. Podatnik-przedsiębiorca o nr karty kontowej 55-18 został nieprawidłowo opodatkowany, ponieważ:
 - a) grunt o powierzchni 3186 m² będący nieużytkiem opodatkowano latach 2012-2015 według stawki pozostałe, zaś w 2016 roku według stawki dla gruntów pod jeziorami. Grunt podlegał

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 1785, dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych,

ustawowemu zwolnieniu z opodatkowania, ponieważ nie został zajęty na prowadzenie działalności gospodarczej. Nieprawidłowość narusza art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zawyżenie podatku za lata 2012-2016 wynosi 3.030 zł. W czasie kontroli podatnik złożył korekty deklaracji za lata 2012-2015.

b) Aktem notarialnym z dnia 01.10.2014 roku podatnik nabył od podatnika opisanego w pkt 1 działkę zabudowaną budynkiem magazynowym o powierzchni użytkowej 510,07 m². Nienależnie opodatkowano budynek według stawki pozostałe budynki, zamiast według stawki przewidzianej dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Nieprawidłowość narusza art. 1a ust. 1 pkt 3, w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Różnica pomiędzy zastosowaną stawką a stawką przewidzianą dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej za okres od listopada 2014 do grudnia 2015 wynosi 6.774 zł.

3. Podatnik-przedsiębiorca o nr karty kontowej 55-30 został nieprawidłowo opodatkowany, ponieważ:

a) Na podstawie umowy z 2012 roku podatnik dzierżawił od osoby fizycznej część działki o powierzchni 1,07 ha, stanowiącej użytek rolny. W latach 2013-2015 Starosta dokonał kolejnych zmian klasyfikacji gruntu o pow. 1.546 m², 2.797 m² oraz 3.352 m² na Bz-Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe oraz na Bi-Inne tereny zabudowane. Grunty sklasyfikowane jako Bz oraz Bi opodatkowano dwukrotnie w latach 2014-2016. Podatek od osoby fizycznej w latach 2013-2016 ustalano w nieprawidłowej wysokości, tj. przy zastosowaniu stawki dla pozostałych gruntów, zamiast stawki przewidzianej dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, albowiem grunt był w posiadaniu przedsiębiorcy. Spółka jako posiadacz nieruchomości stanowiącej własność osoby fizycznej nienależnie został opodatkowany za lata 2014-2016. W okresie od maja 2013 do lutego 2017 roku podatnikiem była osoba fizyczna jako właściciel nieruchomości. W lutym 2017 roku podatnik kupił od osoby fizycznej ten grunt. Powyższe narusza art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W czasie kontroli podatnik złożył korekty deklaracji za lata 2014-2016. Zaniżenie ustalonego podatku dla osoby fizycznej za lata 2013-2016 wyniosło 8.958,00 zł, natomiast zawyżenie podatku dla przedsiębiorcy za lata 2014-2016 wyniosło 7.428,00 zł.

b) Na podstawie deklaracji złożonych przez podatnika, w okresie od sierpnia 2012 roku do października 2014 roku nienależnie opodatkowano budynek o powierzchni użytkowej 420,17 m² według stawki pozostałe budynki, zamiast według stawki przewidzianej dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Na podstawie ekspertyzy technicznej budynku błędnie uznano, że budynek nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej ze względów technicznych. Czasowe niewykorzystywanie budynku do prowadzenia działalności gospodarczej, związane z potrzebą przeprowadzenia prac budowlanych, nie stanowi podstawy do uznania, że budynek nie jest i nie może być w przyszłości wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej ze względów technicznych. Względy techniczne dotyczą braku możliwości wykorzystywania konkretnego przedmiotu opodatkowania do prowadzenia działalności gospodarczej, są okolicznością faktyczną, niezależną od woli przedsiębiorcy oraz muszą mieć charakter obiektywny i trwałe. Nieprawidłowość narusza art. 1a ust. 1 pkt 3, w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych. Różnica pomiędzy zastosowaną stawką a stawką dla budynków związanych z prowadzeniem

działalności gospodarczej za w/w okres wynosi 9.335 zł.

IV. W zakresie wydatków budżetowych:

1. W terminie do 31 maja 2016 roku zaniżono odpis na ZFŚS o 1.295,45 zł, natomiast 30 września 2016 roku zawyżono odpis o 981,79 zł, co było spowodowane brakiem środków finansowych oraz błędem pracownika. Nieprawidłowość narusza art. 6 ust 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych⁶.
2. Stwierdzono brak kontrasygnaty Skarbnika na 11 umowach zawartych w 2016 roku, powodujących powstanie zobowiązań pieniężnych na łączną kwotę 6.873 zł. Powyższe było wynikiem nie przedłożenia Skarbnikowi umów do podpisu. Nieprawidłowość narusza art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym⁷.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Bałtów poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym Gminy Bałtów jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt, jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 800 z późn. zm., dalej ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych,

⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, dalej ustawa o samorządzie gminnym,

1. Dokumentować inwentaryzację w drodze weryfikacji w sposób pozwalający na powiązanie jej wyników z zapisami z ksiąg rachunkowych, wskazując na porównanie danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
2. W księgach rachunkowych na bieżąco ujmować zaangażowanie wydatków na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego, stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.
3. Zobowiązania finansowe zaciągać do wysokości kwot określonych w zatwierdzonym planie finansowym, stosownie do art. 261 ustawy o finansach publicznych.
4. Wydatków budżetowych dokonywać w granicach kwot określonych planem finansowym, stosownie do art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
5. Przeprowadzić postępowanie podatkowe oraz wydać decyzje określające wysokość zobowiązania podatkowego, w stosunku do podatników o numerach karty kontowej 55-31, 55-18, 55-30 oraz osoby fizycznej która dzierżawiła grunt dla podatnika o numerze karty kontowej 55-30.
6. Nieużytki nie zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej zwalniać od podatku od nieruchomości, stosownie do art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
7. Opodatkowywać właścicieli gruntów stawką związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, jeżeli grunty sklasyfikowane jako zabudowane lub zurbanizowane są w posiadaniu przedsiębiorcy, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
8. Terminowo przekazywać odpisy na ZFŚS, stosownie do art. 6 ust 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.
9. Umowy skutkujące powstaniem zobowiązań pieniężnych przedkładać do kontrasygnaty Skarbnikowi lub osobie przez niego upoważnionej, stosownie do art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:

Rada Gminy w Bałtowie

ZASTĘPCA NACZELNIKA
Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej

mgr Damian Grzelka

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach

mgr Zbigniew Rękas